

és önbizalom, amellyel munkáját végzi, a munkáltató gyógymód egyik nem lelicsinylendő eredménye. A Krukenberg-műtéttel amputáltak általában hasonló haladást mutatnak a kezűgyességek terén: rajzolnak, bütört készítenek, úgyesen kezelik a fűrész különböző fajtáit.

A Szovjetunió kórházaiban mind nagyobb téren veszik igénybe a munkáltató gyógymódokat. Külön üzletek árulják az amputáltak munkáit, üzemek és más vállalkozások alakulnak a kórházak közelében, amelyek a betegeket megfelelő számmal látják el. A kórházak állandó összeköttetésben állanak közelükben fekvő vállalatokkal, amelyek félig kész gyártmányaikat a

betegekkel fejeztetik be. Mindazonáltal a munkafeladatok megválasztásánál elsősorban a gyógyítási szempontoknak kell érvényesülniök: vagyis minden egyes beteg különös defektusára való tekintettel a tönkrement funkciók lehető helyreállítására törekszenek.

A munkáltató gyógymódok motorikus előnyeik mellett a betegek lelki felemelését is nagymértékben elősegítik, amellett, hogy a betegek hasznos foglalkozásbeli ügyességekre is szert tesznek.

Természetesen mindennek óriási pszichológiai és szociális jelentősége van, nemcsak magát a megsérült szervet teszi használhatóvá, hanem a páciens elvesztett életkedvét is sok esetben visszahozza.

ÖRMÉNYORSZÁGBAN, az Alagez-hegyen, 3250 m magasságban megfigyelőállomás létesült a kozmikus sugarak tanulmányozására. Alichanian örmény fizikus vezetésével a nyár folyamán eredményes kutatómunkát fejtett ki itt a szovjet fizikusok egy kis csoportja. A legutóbbi időig úgy tudták, hogy a kozmikus sugarak kétfajta részecskéből, mezotrónokból és elektrónokból állanak. Az alagezhegyi kutatások azonban nemrégiben a kozmikus sugarak részecskéinek harmadik csoportját tárták fel. Alichanian és munkatársai ezeket az újfajta részecskéket hatalmas háromtonnás mágnes segítségével különválasztották és így alkalom nyílt tanulmányozásukra. Kitént, hogy elektromos töltéssel bíró és közel akkora súlyú részecskékről van szó, mint a protonok, azaz a hidrogénatommagok. Megállapították továbbá, hogy a kozmikus sugarak hatására vékony ólomlemezekon nagyszámú részecske, mégpedig proton keletkezik. Ezt a jelenséget még nem tisztázták teljesen, de a probléma megoldása jó úton halad. Az úgynevezett kozmikus záporokat is tanulmányozták a szovjet fizikusok. A sugarak 13 cm-es ólomlemezekon is áthatolnak. Az alagezi megfigyelő állomást újabb és újabb műszerekkel látják el és minden remény megvan arra, hogy a közeljövőben még az eddigieknél is jelentősebb eredményeket érnek el itt a szovjet fizikusok a kozmikus sugarak vizsgálata terén.